

Примено:	16.08.2022		
Соф. Един:	Број:	Печат:	Вредност:
02-473/02			

Наставна програма за
СЛОБОДЕН ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ
(се обработува полугодишно, број на часови 36)

Слободен изборен предмет:

УМЕТНОСТ - КРЕИРАЊЕ ОД ХАРТИЈА (ОРИГАМИ)

(петто одделение – нова концепција за основно образование)

(се обработува полугодишно, број на часови 36)

Адаптирале: Лидија Панова Стојановска, Маја Савеска Станковска
ООУ „Киро Глигоров“ Скопје, Центар

Превземено од: Биро за развој на образованието

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Наставната програма вклучува релевантни компетенции од следното подрачје Уметничко изразување и култура:

Ученникот/ученичката знае и/или умеет:

VIII-A. 1	да манифестира познавање на различни форми на уметничко изразување од сите области на културата (литературата, музиката, визуелните уметности, изведбените уметности, декоративните уметности, архитектурата, дизајнот);
VIII-A. 3	да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);

Ученникот/ученичката разбира и прифаќа дека:

VIII-Б.
2

критичкиот однос кон различните продукти на уметноста е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности;

Наставната програма вклучува релевантни компетенции и од следните подрачја на Националните стандарди: **Личен и социјален развој, Техника, технологија и претприемништво и Дигитална писменост**

Ученикот/ученичката знае и/или умеє:

IV-A.2	да процени кога и на кој начин за решавање на некоја задача/проблем е потребно и ефективно користење на ИКТ, да одбере и инсталира програми кои му/ѝ се потребни, да користи програми за заштита и да реши рутински проблеми во функционирањето на дигиталните уреди и мрежи;
IV-A.5	да определи какви информации му/ѝ се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини и да ја процени нивната релевантност во однос на конкретната потреба и веродостојноста на изворот;
IV-A.8	на безбеден и одговорен начин да ги користи дигиталните содржини, образовните и социјалните мрежи и дигиталните облаци;
IV-A.12	да истражува можности за користење на различни модели и симулации, комбинирање статични и динамички претставувања, звук, текст и слики за да модифицира или создаде едноставни креативни мултимедиумски продукти со конкретна намена и за определена публика;

V-A.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите кои ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците кои се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина;
V-A.9	да ги предвиди последиците од своите постапки и од постапките на другите по себе и по другите;
V-A.10	да применува етички начела при вреднување на правилното и погрешното во сопствените и туѓите постапки и да манифестира доблесни карактерни особини (како што се: чесност, правичност, почитување, трпеливост, грижа, пристојност, благодарност, решителност, одважност и самодисциплина);
V-A.11	да дејствува самостојно, со целосна свесност од кого, кога и како може да побара помош;
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и предвид гледиштата и потребите на другите;
V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и да донесува рационални одлуки;
V-A.21	да го анализира, проценува и подобрува сопственото учење.
VII-A.4	да генерира идеи и осмислува активности кои водат до продукти и/или услуги;
VII-A.5	да иницира едноставни проекти со културна, општествена или комерцијална вредност, да ја испланира нивната реализација, земајќи предвид потребните ресурси и можните ризици и да напише извештај за реализацијата;
VII-A.6	да развие план за изработка на некој продукт со употребна вредност, да го изработи продуктот, користејќи соодветни материјали, алатки и постапки и да ја провери неговата функционалност;
VII-A.7	да определи цена на продуктите, вклучувајќи ги заработка, трошоците и давачките;

VII-A.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот;

Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:

IV-B.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење – го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативноста и иновативноста, нуди разни можности за забава;
IV-B.6	мора да се почитува правото на интелектуална сопственост на продуктите достапни на дигиталните мрежи;

V-Б.3	сопствените постигања и добросостојбата во најголема мера зависат од трудот кој самиот/самата го вложува и од резултатите кои самиот/самата ги постигнува;
V-Б.6	успехот во животот во голема мера зависи од целите кои ќе си ги постави, а од начинот на кој ќе ги планира активностите и ќе го организира времето во голема мера зависи ефикасноста и ефективноста во остварувањето на поставените цели;
V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остварување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му/ја биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика водат кон личен напредок на индивидуален и социјален план;
V-Б.10	учењето е континуиран процес кој не завршува во училиште и не се ограничува на формалното образование.
VII-Б.2	успешните идеи кои водат кон лични, социјални и финансиски придобивки се резултат на креативност, иницијативност, посветеност и истрајност;
VII-Б.4	работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима;
VII-Б.5	ресурсите не се неограничени и дека е потребно одговорно да се користат.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема 1. ИЗРАБОТКА НА ОРИГАМИ ФИГУРИ

Знаења/вештини:

- Умее да направи едноставни и посложени фигури со превиткување хартија.
- Ги знае карактеристиките на оригами како уметност на правење фигури од хартија.

Ставови/вредности:

- Го цени трудот вложен во рачните изработки.
- Ја прифаќа важноста на вложениот труд како знак на лубов/почит.

Содржини (и поими) и број на часови

Примери на активности:

- Вовед во оригами
број на часови: 1

- Наставникот им ги презентира на учениците карактеристиките на оригами како уметност на креирање дводимензионални и тридимензионални фигури од хартија. Исто така, накусо ги запознава со историјата на оригами (<https://www.youtube.com/watch?v=w0IcsQnGk6c>). Учениците ги вежбаат базичните превиткувања, карактеристични за оригами (<https://www.youtube.com/watch?v=HZTze-xUgwA> <https://www.youtube.com/watch?v=7FMSZaUHIR0>)

- Играчки
број на часови: 3

- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на бротчиња по различни модели и ја проверува нивната функционалност
<https://www.youtube.com/watch?v=OneYIWOpVzE>
https://www.youtube.com/watch?v=zUM0_NqphW0
https://www.youtube.com/watch?v=0EhAYB8_uJ0
- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на газончиња од картија по различни модели ја проверува нивната функционалност
<https://www.youtube.com/watch?v=75Qg6IdZN>
ba
<https://www.youtube.com/watch?v=a6V09L6OZ>
wc
- Секој ученик самостојно изработува „претскажувач“ од хартија по модел [<https://www.youtube.com/watch?v=BxyXk1sr2io>] и го користи за забава, применувајќи го на другите ученици за време на часот

- Животни
број на часови: 5

- Секој ученик самостојно изработува единствени фигури на лица на животни по модели
https://www.youtube.com/watch?v=4v2_JrRdd8I
- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на водни животни по различни модели
<https://www.youtube.com/watch?v=6WsMIB3552I>
https://www.youtube.com/watch?v=ipsFC_GM9oc
- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на птици по различни модели
<https://www.youtube.com/watch?v=L6ciLmiEsg0>
<https://www.youtube.com/watch?v=6khUbMo4lBY>
<https://www.youtube.com/watch?v=Jm7SZoCcZfw>
- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на пепротии и други инсекти по различни модели
<https://goorigami.com/single-sheet-origami/origami-butterfly/3006> <https://www.youtube.com/watch?v=cZdO2e8K29o>
https://www.youtube.com/watch?v=_OI_isfuCKw
- Секој ученик самостојно изработува хартиена фигура на жаба што скока по даден модели
<https://origami.me/jumping-frog/>
<https://www.youtube.com/watch?v=Vlb2udqPx-M>
- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на други животни по различни модели
<https://www.youtube.com/watch?v=FhZsLghCTMo>
<https://www.youtube.com/watch?v=EmmaiRFYiuE>
<https://www.youtube.com/watch?v=PhfnJFMIkX>

- Цвекиња
број на часови: 3

4
<https://www.youtube.com/watch?v=wWVppdIYOx8>
<https://www.youtube.com/watch?v=6ywin7BTVw9>

- Украси
број на часови: 3

- Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на цвеќе по различни модели
https://www.youtube.com/watch?v=LWsL_pgmtC
<https://www.gathered.how/paperraft/origami-flower-wreath/>
<https://www.paperkawaii.com/mini-origami-succulent-plant-tutorial/>
- Секој ученик самостојно изработува срца и сеезди по различни модели

• Излижба број на часови: 1	https://radianthomestudio.com/how-to-make-happy-origami-hearts/ https://www.youtube.com/watch?v=7UpI8-YPQKI https://www.youtube.com/watch?v=3SJHIRhF8hQ • Секој ученик самостојно изработува прстени по даден модел https://www.youtube.com/watch?v=8QzUN-OfJ8 • Секој ученик самостојно изработува хартиени посуди по даден модел https://www.youtube.com/watch?v=NUi1Qhn5ZK0 • Учениците, со помош на наставникот, организираат продажна изложба на оригами фигурите изработени за време на часовите
Тема 2. ИЗРАБОТКА НА ФИГУРИ ОД ХАРТИЈА СО СЕЧЕЊЕ И ЛЕПЕЊЕ	
Знаења/вештини:	
• Ја разбира разликата меѓу правење оригами и други видови фигури од хартија. • Умее да направи едноставни и посложени фигури од хартија со превиткување, сечење и лепење, по модел и по сопствена идеја.	
Ставови/вредности:	
• Го цени трудот вложен во рачните изработки. • Ја прифаќа важноста на вложениот труд како знак на лубов/почит.	
Содржини (и поими) и број на часови • Цветови број на часови: 4	Примери на активности: • Секој ученик самостојно изработува хартиени фигури на цвеќиња по различни модели и по сопствена идеја, кои потоа, во мали групи се обединуваат во заедничка композиција https://www.youtube.com/watch?v=4Rlxq7Vv8Qg https://www.youtube.com/watch?v=xTBKIX9lWF1 https://www.youtube.com/watch?v=5qznS_-4eC8 https://www.youtube.com/watch?v=d9mTJ7jCJk4&list=RDCMUCErX4CQeesrYOs03fufBiHQ&index=2

- Украси
број на часови: 4

<https://www.youtube.com/watch?v=sWQEBm02v9-8Et-PDOMISeXAO0esM10o3z6E40&index=3>

- Секој ученик самостојно изработува височен украс по различни модели, како потоа, во мали групи се обединуваат во загадничка композиција
<https://www.youtube.com/watch?v=Ls8gfhq3sPc>
<https://www.youtube.com/watch?v=SC1cJi04OwY>

	https://www.youtube.com/watch?v=Tg6K3E0Aax8 https://www.youtube.com/watch?v=Pkgtw3V6riY Учениците, во мали групи изработуваат екипни демонстрации по дадени модели и по сопствена идеја https://www.youtube.com/watch?v=p0tOc77NedA https://www.youtube.com/watch?v=GSWGPY1D5Hg https://www.youtube.com/watch?v=U1CxgWW_aY4
Животни Број на часови: 3	Секој ученик самостојно изработува различни животни по дадени модели и по сопствена идеја https://www.youtube.com/watch?v=agtarjjeTENQ https://www.youtube.com/watch?v=UmZgsnY8IMQ https://www.youtube.com/watch?v=N86NW868CqU https://www.youtube.com/watch?v=hMpD3LOk0OM https://www.youtube.com/watch?v=hbFGFNMQCEA
Честитоти Број на часови: 2	Секој ученик самостојно изработува честитоти по дадени модели и по сопствена идеја. Една од честитите ја наземенува на замислено другарче и замислен повод и пишувач соодветен текст за честитаче. https://www.youtube.com/watch?v=XPparDXYOnY https://www.youtube.com/watch?v=Aa5pN_3h7ag https://www.youtube.com/watch?v=obD4-Tb5fEk https://www.youtube.com/watch?v=F9ZyEO6nxgQ

Тема 2. ТЕМАТСКИ ПРОЕКТ СО ИЗРАБОТЕНИ ФИГУРИ ОД ХАРТИЈА

Знаења/сештини:

- Придонесува во групна изработка на композиција составена од фигури од хартија.

Ставови/вредности:

- Го ценi трудот вложен во рачните изработки.

Содржини (и поими) и број на часови

- Заеднички продукт
број на часови: 3

Примери на активности:

- Учениците, поделени во мали групи, со помош на наставникот избираат тема што ќе ја презентираат преку фигури од хартија што самите ќе ги изработат (на пр, животинска фарма, зоолошка градина, цвеќарница). Секоја група планира како ќе го реализира проектот – прво го

- Изложба
број на часови: 3

осмислува (ја дизајнира поставката), а потоа за секој од групата се определува како ќе придонесе во реализацијата. Секој ученик во групата ги прави договорите картични фигури и целата група заедно ги поставува во финалниот модел. Учениците, со помош на наставникот, организират и реализираат изложба на изработените продукти од проектот. Сите групи заедно го договораат просторот за изложба и ги поставуваат продуктите. Договараат и кого ќе поканат (пр. родители, наставници, другари), дизајнираат и изработуваат покани, ги дистрибуираат поканите и ја реализираат изложбата.